

Ponedeljek

Leto II.

Liubliana, 16. aprila 1928

Stev 16

Nobilov polet na severni tečaj

preko Benetk, Trsta, Ljubljane, Dunaja

Nenaden start «Italije». — Prve atmosferske ovire nad ozemljem ČSR. — Kje je «Italia», se v pozni nočni uri ni moglo ugotoviti.

Milan, 15. aprila. General Nobile se je odločil, da takoj odleti, kakor hitro nastopi v Alpah ugodno vreme. Za svoj polet na severni tečaj namerava izbrati pot preko Švice na Bodensko jezero, če bo na vreme v Alpah neugodno, si bo raje izbral smer čez Benetke, Trst in Dunaj na Stolp v Pomorjanskem. Kakor poročajo iz Berlina, je na zrakoplovno gradilišče v Friedrichshafnu prispela laška prošnja za dovoljenje, da bi «Italia» smela tam nadoknaditi plin, če bi general Nobile v Friedrichshafnu pristal.

Milan, 15. aprila. Davi ob 2.07 se je zrakoplov «Italia» dvignil iz tukajšnjega hangarja na polet na severni tečaj. Kljub zgodnji uri se je na letališču zbrala velika množica ljudi, ki je Nobila burno pozdravljala. Računa se, da bo zrakoplov v kakih dvaindvajsetih urah v Stolpu (Pomorjansko). Nobile je vzel s seboj kot talisman svojo psičko Titno.

Včeraj okrog 8. zjutraj so opazili Ljubljancem visoko v oblakih veliko zračno ladjo, ki je par minut krožila nad Ljubljano in nato odplula v smeri proti Zalogu in dalje nad tokom Save. Ljubljancem so takoj uganili pravo. To je bil italijanski zrakoplov generala Nobila. ki pluje na severni tečaj. Zrakoplov so opazili malo pred 8. tudi prebivalec Dolenjske. Nad Dobropoljami so videli pluti zrakoplov z jugozapada proti severo-vzhodu. Ko se je zrakoplov približal in je plaval nad Dobropoljami, so razočeno čitali celo napis «Italia».

Posebno dolgo je zrakoplov krožil nad Trbovljami. Ozračje je bilo tam precej jasno in general Nobile je krožil

s svojo «Italio» celih 20 minut visoko nad trboveljsko kotlino. Ljudje so visokega zračnega gosta sicer z zanimanjem opazovali, končno pa ugotavljali, da so Italijani gotovo «delali fotografske posnetke»...

General Nobile, ki se je torej včeraj zarana končno le odpravil iz svoje domovine na severni tečaj, je izbral pot preko Benetk, Trsta, Ljubljane in preko Dunaja do končne postaje Stolp na Pomorjanskem. Izprva je bil namenjen leteti preko Švice in Bodenskega jezera. Ker pa bi se bil moral na tej črti zrakoplov držati neprestano v višini 3000 m. kar bi bilo mogoče samo ob najlepšem vremenu, se je odločil za pot preko Ljubljane.

Dunaj, 15. aprila. «Italia» je danes ob 14.45 pasirala Dunaj. Po ujetih brezžičnih brzojavkah se je moral zrakoplov na svojem dosedanjem potovanju boriti s močnimi zapadnimi vetrovi, ki so zelo zmanjšali hitrost zrakoplova. Zrakoplov je moral večkrat oditi s svojega prvotnega kurza. «Italia» ne bo letela, kakor je bilo prvotno namenovano, preko Brna in Bratislave, temveč se bo držala bolj vzhodno nad Poljsko in nato dalje v Stolp, odkoder bo nato nadaljevala svoj polet na severni tečaj. Na krovu je vse zdravo.

Praga, 15. aprila. «Italia» so okrog 7. zvečer opazili v pruski Šleziji pri Glatzu, kamor je dospela med silnim viharjem. Tamkaj je izgubila smer in plula nazaj južno od Prage in južno-vzhodno od Brna, kjer jo je izsledila češkoslovaška vojska letalska eskadrila. Pri Olomucu je bil zrakoplov ob 10. zvečer. Zrakoplov je torej blodil ce-

le tri ure v zgornji Moravski sem in tja v viharju. Letalska eskadrila mu je šele sporočila, kje se prav za prav nahaja. Zrakoplovci so že sklenili, da se vrnejo preko Dunaja in Ljubljane nazaj v Italijo medtem pa se je polegel vihar. Nakar je zrakoplov nadaljeval pot proti Poljski ter so ga opazili ob 12.30 ponoči v bližini poliskega ozemlja. Praška meteorološka postaja je ob 12.30 ponoči prelela poročilo, da je «Italia» južno od mesta Opeln, kjer so pričakovali da bo ob 1. ponoči pristal.

Praga 15. aprila. «Italia» se je morala na svojem poletu preko Aln boriti s močnimi nasprotnimi vetrovi. Ob 13.50 so jo opazili nad Dunajem, kjer je morala premagati močne viharje. Razen tega jo je na poletu ovirala tudi gosta megla v Brnu so jo pričakovali opoldne ter se je zbrala velika množica k srečanju. Ko je zrakoplov priplul nad Brno, se skušal pristati kar na mu ni bilo mogoče zaradi viharja v Brnu je general Nobile nutil vratači z zrakoplova, ki je letel zelo nizko, ali bi bilo mogoče pristati ali ne preko Dunaja in Ljubljane vrnil nazaj, ker zrakoplov ni mogel premagati atmosferskih ovir «Italia» je nato plula dalje. V Brnu na se je dvignila v zrak letalska eskadrila, da bi ga poiskala, vendar na ga ni mogla več najti. Ob 16.30 so zrakoplov opazili na Moravskem v bližini Olomuca. Letalska eskadrila v Olomucu se je dvignila v zrak in je zrakoplov tudi izsledila, vendar pa sta «Italia» in eskadrila izginili brez sledu. Dosej se ni moglo dognati, kje se trenutno nahaja «Italia». Ob 20.30 je prišlo poročilo iz Glatza v pruski Šleziji, da so tamkaj opazili neki zrakoplov, vendar pa se ne ve, ali je to poročilo točno, ker so dospela slična poročila tudi iz južne Češke.

mrtvašnico in prinašajo cvetje v počast nedolžnih žrtv. Vence sta poslala tudi kralj in ministrski predsednik.

Za pogreb se pripravljajo svečanosti, kakor jih še ni videl Milan, in zdani so pozivi, da se udeleži pogreba vse meščanstvo.

Policijska oblast je izdala najstrožje naredbе, da se ne bo nikakor kalil mir in red.

Praškega nadškofova zadela kap

Praga, 15. aprila. Včeraj je med neko audienco praškega nadškofova Frana Kordecka vsled prevlekega razburjenja zadela kap. Ohromel je po desni strani telesa. Njegovo stanje je zelo težko.

Velika tramvajska nesreča

Berlin, 15. aprila. V bližini stadiona sta trčila dva voza cestne železnice. Pet oseb je bilo ubitih. Nesreča se je zgodila v trenutku, ko je občinstvo po nogometnih tekmah zapuščalo stadion.

Snež v Berlinu

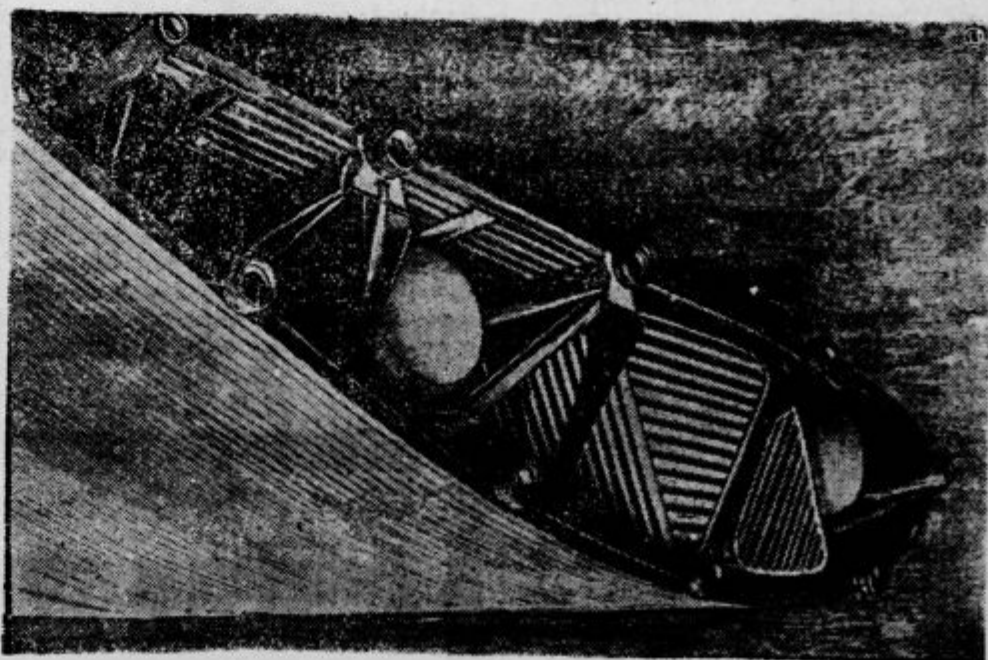
Berlin, 15. aprila. V Nemčiji vlada oblačno vreme. Danes je v Berlinu snežilo.

„Bremen“ v Ameriki

Letalo poškodovano. — Čestitke predsednika Coolidgea.

Berlin, 15. aprila. Ako bi nadaljeval »Bremen« polet v Newyork, dosedaj še ni znano. Iz Greenly Islanda ni nikakih vestí, ker je zaradi slabega vremena brezžična zveza z letalci še vedno pretrgana. Poprava poškodovanega letala bo potrebovala precej časa. Razven tega je dobava nadomestnih delov poškodovanega letala zelo težava, ker je okolica otoka popolnoma zledenela. Kanadska vlada je odposlala letalcem na pomoč letalo. Ameriški predsednik Coolidge je odpisal letalcem svoje čestitke. V brzojavki na predsednika Hindenburga čestita Coolidge nemškemu narodu na lepem letalskem uspehu.

Newyork, 15. aprila. Dva letala sta z novinarji in kinoperatorji odletela včeraj popoldne v Greenly Island. S seboj imata bencin za »Bremen«. Letala imata pripravljena, da lahko pristane na ledu. Nemški letalci bodo dospeli v Newyork naibže čez dva dni.

Slika prikazuje oddelek »Bremena« z rezervnimi tanki bencina in zraka. »Rezervirani zrak« naj bi pomagal, da ostane zrakoplov na površju, ako bi morali pristati na Oceanu

Zopet lepa manifestacija KDK

Okrog 8000 ljudi na shodu v Petrinji pri Sisku. — Zanimiv govor Stepana Radića. — KDK zahteva za vstop v vlado najvažnejša gospodarska ministrstva.

Petrinja, 15. aprila. Danes dopoldne se je vršilo tukaj veliko zborovanje HSS, katerega pa so se udeležili tudi pristaši SDS, tako da se je tudi ta shod razvil v lepo manifestacijo KDK. Število udeležencev cenijo na osem tisoč ljudi. Stepan Radić se je pripeljal na zborovanje z avtomobilom iz Siska; od zborovalcev burno pozdravljen je imel daljši govor, v katerem je izvajal med drugim:

Na poslednjem zborovanju KDK v Splitu se je pokazalo, da je ves narod v Dalmaciji z nami. Mi smo bili v vladi in vemo, kam gredo ne samo milijoni, temveč milijarde državnega premoženja. Srbija je do 20 milijard na račun reparacij. Po zakonu bi imeli od tega dobiti 50% seljaki, toda 19 milijard so dobili cinciari, ostalo milijardo so dobili drugi. Seljaki pa ničesar.

Mi stopimo v vlado samo tedaj, ako bomo dobili finančno ministrstvo, ministrstvo za šume in rudnike in ministrstvo za kmetijstvo. Sedaj oni tamkaj, ki so pošteni, — tudi v Beogradu so pošteni ljudje — premišlujejo. Svetujemo jim, naj izvolijo vsaj pametne ljudi, ker Velja Vukičević ničesar ne razume. (Vzklik: Samo zajce zna strejati.) Še tega ne zna: morda je še zal. ce kupoval. (Velik smeh in ploskanje.) Mi smo edini predstavniki Hrvatske skupno s srbskim narodom iz teh krajev, ki je zbran v SDS pod vodstvom Sv. Pribečevića. (Burne ovacije Sv. Pribečeviću.) Nekdaj smo se borili med seboj, danes pa se bomo skupaj borili proti cinciarijem. (Burno odobravanje.)

Preteklo leto je bilo plačanih 7 milijard davkov in mi Hrvati in drugi prečani smo bili strankarji, kakor tudi to, da dobimo velike pokrajine, kot so Bosna in Hercegovina, Vojvodina, Hrvatska itd., ki bi se dale lažje upravljati. Nas je res v KDK samo 85, če bi pa bila z nami dr. Korošec in dr. Spaho, bi nas bilo več kakor radikalov. Toda radikali so zaslužili popa dr. Korošca in onega Sulejmana.

Svoj govor je St. Radić zaključil z vzklikom: Hrvatski in seljaškemu narodu Hrvato, Srbov in Slovencev ter Nj. Vel. kralju. Zatem je govoril predsednik mestnega odbora SDS dr. Nemec, ki je pozdravil Stepana Radića v imenu pristave SDS.

Po shodu je Stepan Radić med živahnimi ovacijami zborovalcev odšel na banket, ki so se ga udeležili pristaši tako SDS kakor HSS. Tu je St. Radić zopet govoril in čestital predsednikom obeh strankinih organizacij, ker sta priredila tako uspešno zborovanje, česar ne more storiti nobena vladna stranka. Samostojni demokrati so dali KDK obliko, mi pa smo ji dali vsebino. Samostojni demokrati so ji dali najposobnejšo inteligenco, mi pa smo ji dali najzdravejši seljaški narod.

Potresna katastrofa v Bolgariji

Dve mest i in več vasi skoro docela porušeni. — Številne človeške žrtve. — 27 potresnih sunkov.

Beograd, 15. aprila. Seizmografski zavod v Beogradu je izdal poročilo o včerajšnjem potresu, ki je povzročil katastrofalno škodo v Bolgariji na površini 302 km². Celo mesto Čirpan je porušeno, ostala ni niti ena hiša cela. Vse prebivalstvo se je iz mesta izselilo in stanuje pod milim nebom deloma v šotorih. Veliko škodo je potres povzročil tudi v okoliških vaseh. Razen glavnega potresa je bilo še 26 težjih potresnih

sunkov. V mestu Čirpanu je bilo 12 oseb ubitih, težko ranjenih pa 50. V okoliških vaseh je bilo 8 oseb ubitih, zelo veliko število pa ranjenih. Porušeni je ogromno število hiš. V Borisgradu je potres porušil 75% vseh zgradb. Potres so čutili tudi po vsej naši državi, vendar pa ni nikjer povzročil škode. Seizmografski zavod računa, da bo potresno gibanje v Bolgariji trajalo še dve leti, da pa pri nas ne bo imelo večjih posledic.

Pred novimi pogajanji z Grčijo

Atene, 15. aprila. Kakor poročajo listi, sta se jugosloven. zun. minister dr. Marinković in grški zunanji minister Mihailokopulos na ženevski konferenci dogovorila, da se bodo v kratkem pričela med Jugoslavijo in Grčijo pogajanja v svrhu ureditve vseh neresenih vprašanj. List »Politis« trdi, da je bil dr. Marinković prisiljen k temu koraku iz strahu, da ne bi Grčija drugje iskala svojih zaveznikov.

Poštni minister v Zagrebu

Zagreb, 15. aprila. Danes je dospel semkaj minister pošte dr. Kuindžić s soprogo. Minister dr. Kuindžić bo jutri izvršil pregled poštinih ustanov, nakar se bo zvečer vrnil v Beograd.

Skupščina Ljubljanske župe Jugoslovenske pevske zveze

Včeraj dopoldne ob 10. se je vršila v dvoran Glasbene Matice redna letna skupščina Ljubljanske župe JPZ. Zastopanih je bilo 12 društev. Kot gosta sta bila navzoča na skupščini tudi zastopnika pevskega zbora »Drave« iz Maribora ter celjskega pevskega društva.

Starešina rav. M. Hubad je otvoril skupščino ter pozdravil v prisrčnih besedah navzoče, nakar je prosil radi rahlega zdravja svojega namestnika dr. Antona Švigelja, da prevzame predsedstvo. Dr. Švigelj ugotovi sklepčnost, prebere zastopana društva in njih delegate ter v ostalem nagovoru povdari težko stanje pevskih društev radi pomanjkanja idealizma in požrtvovalnosti: mladina se nagiba danes bolj k športu in zabavam, kakor k delu v kulturnih društvih.

Preden so podali župni funkcionarji svoja poročila, je poročal župni pevovalca Prelovca o slavnostih, ki so se v velikonočnih dnevih vršile ob priliki jubilejnega festivala češkoslovaške pevske zveze v Pragi, kjer je poleg Koste Manojlovića in dr. V. Novaka zastopal JPZ. Poslevoedeči tajnik Gerčar je podal nato izčrpano poročilo o delovanju Ljubljanske župe v preteklem letu. Njegovo obširno poročilo je bilo soglasno odobreno. Blagajniško poročilo je podal Hladnik ter je bilo na predlog revizorjev enako soglasno odobreno. V nadaljnjem je župni pevovalca Prelovca omenjal predvsem dejstvo, da nekatera društva ne delujejo, ker njih odbori, zlasti tajniki ne opravljajo dolžnosti v zadostni meri. Drugi vzrok nenapredovanja v posameznih društvih pa tiči v pomanjkanju pevovalci.

Po poročilih funkcionarjev je bil staremu odboru podan absolutorij. Pri volitvah so bili v novi župni odbor izvoljeni: starešina ravatelj M. Hubad, namestnik dr. A. Švigelj, pevovalca Z. Prelovca, namestnik F. Juvanc ter odborniki M. Premelj, I. Dražil, J. Perdan, I. Hladnik, S. Pečenko, P. Bitenc, J. Gerčar, I. Bezeliak in dr. S. Rajh.

Čitajte „Ponedeljek“!

Francoski polet okoli sveta končan

Iz Tokija v Pariz v šestih dneh. — Navdušenje v Parizu. — Nobile na poletu na severni tečaj nad Ljubljano.

V času, ko slavi svet uspehi polet nemških pilotov iz Irske na Labrador v Severni Ameriki in je vsa pozornost obrnjena na imena Köhl, Hünefeld in Fitzmaurice, je javnost malone brez interesa sprejela vest, da sta Costes in Le Brix na povratku svojega poleta okrog sveta prispela domov v Pariz.

Costes in Le Brix sta tista francoska letalca, ki sta v oktobru lanskega leta kot prva preletela Atlantik, sicer ne v njegovem opasnem severnem delu, nego po južni poti v Južno Ameriko, ki pa ni mnogo krajša od proge Pariz - Newyork. Iz Buenos Airesa sta letela nato v Severno Ameriko, v Newyork, Chicago, San Francisco, odkoder sta se z ladjo prepeljala v Tokio. Iz japonskega glavnega mesta sta se preteklo nedeljo po zračni poti odpravila domov. Letela sta preko Indokine, Male Azije, Aten, čez Rim v Marseille, iz Marseilla pa sta se v soboto popoldne dvignila za zaključni polet proti Pari-

zu, kamor sta prispela v soboto zvečer ob četrtna na 19., kakor sta že v četrtek najavila. Preletela sta skupno v šestih mesecih naj 60.000 km, t. j. poldrugi ekvator naše zemlje, progo iz Tokia v Pariz pa sta premerila v rekordnem času šestih dni. Njuno letalo je bilo krščeno na imeni »Nungesser et Coll«.

Pariz, 15. aprila. Na pariškem letališču Bouget se je vzlic deževnemu vremenu zbrala ogromna množica ljudi, da pozdravi Costesa in Le Brix. Naval na aerodrom je bil tolik, da je moralo vzdrževati reč okoli dva tisoč stražnikov in volakov letalskega polka. Pri službenem sprejemu so bili prisotni trgovinski minister Bokanovski, kolonialni minister Perrier in številni zastopniki pariške občine. Letalca so nato v triumfu peljali skozi mesto do Louvra, kjer ju je sprejel ministrski predsednik Poincaré.

živa in nedotaknjena.

Naravnost grozna pa je bila usoda, ki je zadela družinico Ravera. Bila je mati, komaj 35 let je imela, in je vzela s seboj svojega triletnega sinčka Henrika in pa še dva otroka svojega brata, petletnega fantka in osemletno punčko, da bi videla kralja. Pa je počilo. Vsi štirje mrtvi, razmesarjeni. Oče otrok, ki je bil na delu, je našel vse v mrtvašnici.

Neka učiteljica Natalina Dellaca, je prišla na počitnice k svojim sorodnikom v Milan. Pa so šli potem na oni usodni trg Giulio Cesare, da prisostvujejo kraljevske mu izprevodu. Natalina je smatrala, da bo najboljšo mesto ravno pri onem usodnem kandelabru. Prišli so prezgodaj in Natalina se je celo vsedla na podstavek. Pa je počilo. Ubogo učiteljico je razneslo, da niso vse do danes mogli najti kosov njenega trupa.

Pred očmi svoje petinšestdesetletne žene se je zgrudil mrtve na tla njen mož, železničar, ki je bil komaj pred nekoliko meseci upokojen in je mislil, da bo pogol svoja stara leta preživeti v miru in pokojju.

Josipina Bassi je šla s svojo sestro gledat kraljevski izprevod. Bila je v drugem stanu. Počilo je, in obležala je mrtva. Sestro je puh pobil, a ko se je zavedla in zagledala sestro vso v krvi in raztrgano, je omedlela.

Sedemnajst žrtev atentata leži danes v mrtvašnici milanskega monumentalnega pokopališča. Ogromne množice prihajajo v

Tragične podrobnosti o milanskem atentatu

Milan, 15. aprila. Silno tragični so bili prizori, ki so se odigrali po hišah na trgu Giulio Cesare po eksploziji peklenjskega stroja. Tako je bilo v stanovanju kapetana Vittelija, kamor je prišla prav zato, da bi videla kraljevski izprevod, prijateljica njegove soproge, gospa Noemi Cristini. Vse je gledalo skozi okna, pa je počilo. Vsi, kodorkor jih je bilo v sobi, so se zgrudili na tla. Ko se je kapetanova gospa zavedla in pogledala okoli sebe, je mislila, da so vsi drugi ravno tako, kakor ona sama, bili samo oamamljeni po puho, toda ko je začela vzdramljati svojo prijateljico Noemi, je z grozo spoznala, da je prijateljica mrtva.

Zelo žalosten je bil slučaj neke družine, ki je prišla iz daljne okolice milanske v mesto, da bi prisostvovala slovesnemu kraljevskemu izprevodu. Mož, De Rosa-Boni, je šel v mesto po svojih posebnih opravkih, njegova žena s svojo materjo in triletno hčerko pa so na trgu Giulio Cesare hotele videti, kako se bo kralj vozil k otvoritvi vzorčnega sejma. Čakale so in gledale, pa je počilo. Obe ženski je vrglo na tla in stara mati je padla na svojo malo vnukinjo. Mati je bila težko ranjena, staro mater je skoraj dobesedno raztrgalo, ali mala vnukinja je pod mrtvim truplom svoje babice ostala

Velika tragedija nesrečne ljubezni

V Bohinju je Mariborčan Zdravko Deleja ustrelil Ljubico Likarjevo in sebe smrtno ranil. — Ne-navaden roman ljubavnih odnošajev med živahno žensko in resnim moškim.

Ljubljana, 15. aprila.

Davi je prinesel v Ljubljano orožnik, pridržen bohinjski stanici, pretresujo-čo vest o strašni ljubavni tragediji, čije žrtvi sta dva Ljubljančana, mlada 28-letna ločena žena Ljubica Likarjeva in 36-letni trgovski potnik Zdravko Deleja. Do pretresujočega dogodka in usodnih strelav je prišlo sinoči okrog 22.30 ob znamenju med Bohinjem in Bohinjsko Bistrico.

Nepoznani obiskovalec Ljubice Likarjeve

Ljubica Likarjeva je bila pred kakimi 4 meseci plačilna natakarka v kavarni «Central» na St. Peterškem nasipu. Kmalu nato se je osamosvojila in vzela v podnajem znano gostilno «Zlatorog» v Gosposki ulici ter točila dal-matinsko vino. Ljubica je bila lepa ženska ter je imela mnogo oboževalcev. Tudi sama je bila prav živahna narave. Življenje v gostilni je navidezno teklo ob navadnih brigah in skrbih, dokler se ni nekega dne v marcu po-javil v njenem lokalu visokorasel moški, s katerim sta prišla očitno že kot stara poznanca takoj v intimnejši pogovor. Sprva se je zdelo, da je Ljubica tega srečanja izredno vesela in se je kazala napram temu poznancu močno ljubezna. Po par tednih pa je jela postajati melanholična in se je izražala napram posameznim gostom in nasproti natakarki Fani Kraljevi, da se počuti nesrečno in da jo obdajajo čudne slutnje. Neznani moški je prihajal v gostilno sleherni dan in je Ljubico hotel ime-ti vedno zase. Vseč mu ni bila Ljubica prijazen napram ostalim gostom, zlasti pa ne napram nekemu Ljubljančanu, ki je tudi participiral na dobičku gostilne.

Neznani gost je postajal tekem časa napram gostilničarki vedno vsiljivejši in se je zdelo, kakor bi imel do nje stare pravice. Gostilniški gostje so ju za tem večkrat srečevali tudi sama v živahnih pogovorih na ulici.

Mračne slutnje

Pretekli teden pa je gostilničarka ne-nadoma zbolela, to pa, kakor je za-pala natakarki Fani, ki strahu pred novim gostilniškim gostom. Ležala je doma na stanovanju na Starem trgu št. 20, kamor je tudi šilil za njo njen po-znanec. V sredo dopoldne je ga morala natakarka Fani spremljati na njeno stanovanje. Ko je Fani prvo sama vstopila v gospejino sobo in povedala, kdo čaka zunaj, se je Likarjeva očitno močno prestrašila in v pogovoru

zopet omenila, da jo obhajajo strašne slutnje. Obrnivši se proti Kraljevi, je dejala:

«Fani, ali ne diši v sobi po svečah?...» Kraljeva seveda ni razumela smisla besedi. Ko je poklicala neznanca, naj le vstopi, je hotel tujec, da Kraljeva odi-de, česar pa njena gospodarica ni pri-pustila. Začela sta se torej pripraviti, nakar so vsi trije odšli v gostilno in se tako pomirili. Čez čas je neznanec od-šel.

V Likarjevi pa je medtem dozorel sklep, da pobege in se odpelje iz Ljubljane. To je storila še istega dne popoldne. Odpeljala se je na Gorenj-sko, kjer ima posestvo njen poslovni tovariš in se je naselila tamkaj v nadi, da bo imela vsaj nekaj časa mir.

Poznanec Likarjeve se je pojavil v gostilni pri «Zlatorogu» še istega večera ter jeli povpraševati po gospodini. Povedali so mu, da je odpotovala, a naslova mu niso izdali. Oglašal se je tudi vse prihodnje dni ter v petek od-dal natakarki Kraljevi pismo, naslov-ljeno na Likarjevo z naročilom, naj pismo odda samo njej ali pa, če se vrne on, v njegove roke.

Šest strelav...

V Bohinjski Bistrici je včeraj popol-dne izstopil neznani človek. Ko je prišel v vas, je jeli spraševati, kje stanuje Ljubica Likarjeva in je krenil nato na-ravnost proti določeni hiši. Komaj sta se sešla, je prišlo med Likarjevo in njim do burnega nastopa, ki pa se je polagoma izmirl v tišji pogovor. O čem sta se pogovarjala, tega seveda nihče ne ve. Po 22. uri so videli otroci oba hoditi po pešpoti zunaj vasi, in sicer oba zopet v precej razburjenem pogovoru, kar je bilo sklepati iz posa-meznih gest.

Ko sta prišla do znamenja, sta se tamkaj še nekaj časa pripravljala. Nena-doma je zapored odjeknilo več strelav. Pri prvem se je začel strašen vzkliz ženske, nakar je hitro sledilo še pet pokov. Po teh strelah alarmirani pre-bivalci vasi so takoj hiteli v smer, od koder so začeli streljanje ter našli tam-kaj Likarjevo, ležečo v krvi na tleh, s tremi ranami v glavi, mrtvo, njega pa enako zvitega, grabečnega z roko po prsih. Ravno v tistem času se je mimo pripeljal poslovni tovariš Likarjeve, ki je takoj uvidel položaj in naprosil va-ščane, da so odnesli njeno truplo v bližnjo hišo, dočim so težko ranjenega moškega, ki si je pognal dva strela tik nad srce, spravili v neko drugo hišo. O strašni tragediji so ljudje takoj ob-

vestili najbližjo orožniško stanico ter poklicali tudi zdravnika dr. Vaceka, ki je nudil ranjenemu moškemu prvo po-moč. Medtem, ko so mrtvo Ljubico Li-karjevo polagali v drugi hiši na mrtva-ški oder, so nezvestnega moškega odpeljali na kolodvor in ga z jutranjim vlakom odpravili v Ljubljano, kjer so ga oddali v splošno bolnico.

Bohinjski orožniki so iz dokumentov, ki jih je imel moški pri sebi, dognali neznančevu identiteto ter ugotovili, da gre za trgovskega potnika Zdravka Delejo.

Nesrečne ljubezni nesrečen konec

Šele v Ljubljani se je tekem današ-njega dne pričela odgrinjati koprena, ki je krila strašno tajno. Po naših in-formacijah je bil Zdravko Deleja Lju-bičin ljubimec. Spoznala ga je že pred štirimi leti v Mariboru in sicer kmalu za tem, ko se je ločila od svojega mo-ža. Z Delejo sta se spočetka prav do-bro razumela, pozneje pa je prišlo za-radi prirojene Ljubice živahnosti med njima večkrat do prepira. Deleja je zaradi nje mnogo trpel in jo je hotel že nekaikrat zapustiti. Slednjič se je na prigovarjanje staršev celo res odlo-čil ter iz Maribora odšel k njim v Ljub-ljano. Ljubica pa, ki je Delejo očitno res ljubila, je prišla kmalu za njim in sta se tukaj zopet sestala. Toda tudi tu je prišlo med njima kmalu do di-ferenc, nakar so Delejev starši prego-ovorili sina, da se je umaknil k svoji poročeni sestrji v Skopje.

Likarjeva pa ga je izsledila tudi tam ter mu pričela zopet pisati pisma. Brž-kone pod vplivom teh pisem, ki jih je pisala ona pač kot čustvena, na drugi strani pa zelo temperamentna ženska, se je Deleja v marcu nenadoma o-čil ter se vrnil nazaj v Ljubljano. Po-stala sta zopet prijatelja, dokler se ni-sta pričela zopet pripravljati. Deleji njena živahnost ni ugajala, vendar ga je znala Ljubica potolažiti in se je celo na velikonočni ponedeljek oglasila na njegovem stanovanju v Korytkovi ulici št. 32, kjer je bila pred njegovo ma-terjo napram njemu izredno ljubezna. Zamišljen in žalosten pa je postal Zdravko takoj naslednji dan — in si-nočji so počili strelji, ki so ugasnili Li-karjevi življenje, njega pa smrtno ra-nili.

Novica o tej nenavadni ljubavni tra-gediji se je danes že tekem dopolne-va kakor blisk raznesla po Ljubljani in vzbudila med prebivalstvom mnogo pomilovanja.

Tihotapstvo s človeškim mesom

Grozodejstva trgovcev z delavci, ki iščejo zaslužka, a najdejo smrt.

Izseljevanje v Avstralijo je za Kitajce zelo omejeno. Sprito velikih socialnih pridobitev države bi bil reden dotok kulturno tako nizko stoječega ljudstva nevaren kapital si zna pomagati iz zadrege, kako priti do cenenih delavskih moči. Ne eno zadnjih sredstev je — tihotapstvo s Kitajci.

Tovor parnika «Almkerk»

Slučajno se je pred kratkim posrečilo avstralski pristaniški policiji, da je dobila nekoliko vpogleda v to temno početje. Postala je pozorna, ko je nekemu parniku uspešno, da je pred očmi policije izkrcal 12 Kitajcev in jih z avtomobilom prepeljal v Cremorne, predmestju Sydneya. Policiji se je zazdela stvar sumljiva in je vseh 12 Kitajcev aretirala. Tedi pa se je izkazalo, da so skoro vsi bili tako slabotni, da so komaj stali na nogah. Policija je takoj odredila, da so jih prepeljali v bolnico. Eden izmed Kitajcev je umrl že na vožnji. Osta-le so morali v bolnici dolgo hraniti, nakar so jih kot ilegalne prisilence klub njih-ovim obupnim protestom odpravili iz Av-stralije.

Kitajci so pripovedovali, da so jih, ko je bil parnik okoli 12 ur vožnje oddaljen od avstralskega obrežja, zaprli v ozek priljaž-ni oddelek ter da so morali več čas stati v neznošen smradu. Glede na to se je odločila pristaniška oblast v Sydneyu, da preišče ladijo — bil je holandski parnik «Almkerk» — še enkrat, in sicer temelji-teje. Ko so odprli tank za vodo, je zadelo iz teme strahovito kričanje. Uradniki, ki so hoteli vdreti v skrivnostni prostor, so oamamljeni tavalj od smradu, ki jim je udarjal nasproti. Hoteli so posvetiti v strahoz bivališče z acetilensko svetilko, toda luč je ugasnila, tako zelo je bil zrak izrabljen. Ko so slednjič vzrli električno

luč, se je nudil obiskovalcem nepopisno grozen prizor: v tanku je bilo stlačeno 50 Kitajcev, izmed katerih so bili nekateri že nezvestni, drugi blazni. eden na se je zadel. Po njihovi izpovedi so bili že 24 ur v tel. strašni poziciji. To človeško meso so vozili okoli vsega sveta, od Singapora, dokler niso menili, da je prišel pripraven trenutek, da jih izkrcajo na avstralski obali.

Kupčija s kulji cvete

Kupčija s Kitajci donaja brilantne do-hodke. Agent dobavlja avstralskemu ta-brikantu ali posestniku plantaž proti viso-kim honorarijem toliko in toliko Kitajcev. Dotok blaga se vrši na razne načine. Ku-lji se ločuje prostovoljno iz gospodarskih vzrokov izseliti iz domovine in si v tujni zagotoviti skromno eksistenco ali pa jih z mamljivimi obljubami pregovorijo, da se odločijo, podati se čez morje.

V trenutku, ko se posreči agentu, da tihotapsko izkrci svoje blago v Avstralijo, se šele prične prava bestialnost. Ubogim ljudem predlože za prevoz in za hrano ogromen račun in ker jim zaradi velike rev-ščine ni mogoče, da bi zadostili odušnim zahtevam agentov, jim ne preostane dru-gače, ko da se prodajo za neznamen denar, ki jih čaka pri novem avstralskem gospo-darju, za več let vnapre. Agenti in plemeniti podjetniki s človeškimi dušami so seveda v medsebojni zvezi. Da bi se obr-nili na oblast za pomoč, se ubogi kulji ne upajo: prišli so namreč ilegalno v državo. Izmed 400 onih, ki so se nepostavno pri-se-lili v Avstralijo in so jih agenti prodali velenostnikom plantaž, se komaj petini posreči, da dožive toli začeljeni dan svo-bode.

Sedem obsojenih v smrt na vešalih v Moskvi

Potrjena smrtna obsodba v Pragi

Najvišje sodišče v Moskvi je po 23dnevni obravnavi proti dvema zasebnima moskov-skima kreditnima društvoma zaključilo pro-cis in izreklo obsodbo, da so obtoženci krivi protirevolucije na gospodarskem področju, ki so jo zagrešili s tem, da so sistematično sleparili državne institucije, si nepostavno pridobivali kredite za svoje spekulacijske posle in poplavljali finančni trg z nepokr-itiimi menicami ter navidezno akceptiranimi čeki.

Izmed 42 obtožencev je bilo 6 članov upravnega odbora obeh družb kakor tudi podravatelj gospodarskega urada državne banke Nikolajevski, obsojenih v smrt na vešalih, ostali na težko ječo od 6 mesecev do 9 let.

En obtoženec je bil oproščen. Sodišče je sklenilo, da ne bo predlagalo amnestije za obsojence na smrt. Zagovorniki so vložili prošnje za pomilostitev.

V Pragi je v petek sklepalo najvišje sodi-šče o ničnosti pritožbi zaradi pomoči pri begu iz jetnišnice dveh opasnih zločincev: Lečiana in Kaspariha na smrt obsojenega z ustreljenjem 22letnega stražnega vojaka Tomice. Pri begu je bil ustreljen stražni vo-jak Kis. Sodišče je zavrglo ničnostno pritož-bo in potrdilo smrtno obsodbo z ustrelje-njem.

V Monte Carlu se usmrtilo 734.325 ljudi

V Angliji so začeli pod vodstvom E. C. Hennegina z živahno kampanjo, s katero hočejo prisiliti Društvo narodov, da bi zap-rolo igralnico v Monte Carlu. Hennegin trdi, da je Monte Carlo kulturna sramota današ-njega človeštva, ker uzonablja ljudi mate-rijalno in moralno ter jih tako sili v smrt.

Povod za ta odločen nastop proti Monte Carlu mu je dala usoda njegovega prijate-lja, ki je nekega dne trikrat zaporedoma razbil blagajno, a ko je odšel iz Casine, ga je na skrivnostni način zmanjkalo. Henneg-in trdi, da so agenti igralnice ubili nesreč-nega njegovega prijatelja. Drugi primer je primer nekega Američana, ki je v 7 minu-tah izgubil 100.000 frankov. Ko je vstal od mize in odšel v hotel, mu je rekel croupier: — Idite in prinesite še denarja, da pri-igrate ogromno vsoto, ki ste jo izgubili!

Američan ga je poslušal, in ko se je vrnil, je izgubil še milijon frankov, vse svoje pre-moženje. Nesrečnej je končal s samomo-rom.

V Monte Carlu se usmrtilo vsako leto nad 1000 ljudi. Po statistiki, ki so jo sestavili Angleži, se je usmrtilo v Monte Carlu od obsoja igralnice do 1. aprila t. l. 734.325 ljudi. V svojih člankih opisuje Hennegin ostudnost tega zemeljskega pekla, kakor ga on imenuje. V imenu morale in sreče člove-čanstva zahteva, da se Monte Carlo takoj zapre.

Pomladanski sprehod po Rimu
Italijanski finančni minister Volpi, repa-racijni agent Parker Gilbert in nemški fi-nančni minister Köhler.

Dežela idealnega mnogoženstva

Može morajo biti vse življenje pokorni že-nam.

Ameriški etnolog dr. Linton, ravnatelj prirodoslovnega muzeja v Chicagu, se je mudil 2 leti na Madagaskarju, da bi spoz-nal tamonojše, še malo znane običaje divja-kov. Prišel je do zelo važnih odkritij. Pri prebivalcih Madagaskarja obstoji še mnogo-ženstvo, ki pa je urejeno z docela svojevrat-no uredbo. Prva žena obdrži ves čas svoje-ga življenja prednost pred drugimi. Naj-večji vpliv ima na svojega moža, ki si sme vzeti drugo ženo le z njenim privolenjem. Privolitev seveda ni lahka, ker si jo mora mož navadno odkupiti z dragocenimi darovi. Če mu vrag še vedno ne da miru in si želi novih žen, mora imeti dovoljenje ne le svoje prve žene, temveč vseh drugih, s katerimi se je že poročil.

Kopnenje po mladi ljubezni je torej pri vsaki novi ženi vedno dražje. Mož je poleg tega dolžan, da podeli vsaki ženi posestvo ter da izkaže ljubezni, komu obišče ženo, ne le njej, ampak tudi upravljanju njenega gospo-darstva. V severnem delu otoka ima vsaka družina svojo grobnico. Zrak je v teh kra-jih tako suh, da trupla ne strohne, temveč se skrečijo in posuše. Mož mora vsaj enkrat na leto posetiti grobnico ter morda že umrle žene obrniti, da ne postanejo, kakor pravijo domačini, trudne, če leže vedno na eni in isti strani. Če torej kdo nima dovolj ene že-ne, jim mora biti podložen do svoje smrti.

Sova kot strojevodja

Ustaviša brzovlak Volozda - Leningrad

Iz Moskve poročajo o nenavadnem do-zdoku, ki se je pripetil na odrti železniški progi. Na vožnji iz Volozde v Leningrad je sredi vožnje nenadoma obstal brzovlak. Strojvodja ga seve ni ustavil. Silno začu-den je skočil z lokomotive, da bi pogledal, kaj je vzrok temu, da ne more stroj napre-i. Lahko si mislimo, kako je bil strojvodja se-le začuden, ko je opazil na lokomotivi or-jaško sovo. Žival se je obrnila petelina zavore in ga slednjič zavrtela. Zaradi tega se je vlak, ki je vozil z brzino 60 km, po-lagoma ustavil. Preden so ozromnega pi-čaka prepoznali, je preteklo precej časa. Vlak je dospel v Leningrad z veliko zamudo. Tako se je sova izkazala močnejšo ko vsi vozni redi in izumi moderne tehnike.

Pouk in zabava

Kokoš na sodišču

Kadar pred špancem govoriš o sodbi, ki so jo sodniki preklicali oziroma kjer so se krivitveno izrekli, ti gotovo pripomni tvoj sobesednik: »Y una gallina«, to se pravi: In neka kokoš... Tako se namreč glasi po-četek iberske legende, iz katere je nastala poslovica. Neki sodnik je napisal razsodbo. Obsojenec ponudi veliko vsoto, toda sodnik mu odvrne: »Sodba je že prepisana v regi-straturo. Ali naposled se je dal vendarle priprizati. Zato je sodnik vzel črninik in ga prekučil na zadnjo stran in potlej se-stavil drugo sodbo: »In ker je piška vsto-pila v naš urad ter prevrnila pisalnik, smo morali na novo prepisati goreno sodbo, kar potrjuje...« Od tod kastiljski po-govor, ki ga polotočijo kar na kratko ozna-čujejo s pričetnicami: Y una gallina.

Senzacionalna vožnja s prvim raketnim avtomobilom

Fantastični načrti nemškega izumitelja se uresničujejo.

Kakor so te dni poročali inozemski časopi-si, so na Oplovem dirkališču pri Rüssels-heimu na Meni preteklo sredo preizkusili prvi s smodnikom gnan raketni voz sveta. Nemški pisatelj Otto Willi Gall, avtor »Stre-la v vseirnjec« in drugih kosmičnih roma-nov, je prisotvoval redkemu dogodku kot edini zastopnik časopisa. Iz njegovih vtisov posnemamo naslednje:

Načrti Maxa Valierja.

Leta in leta je Max Valier neumorno de-loval in se boril za svojo idejo, da bi dosegal z raketnimi aparati velike hitrosti, da bi premagal težo zemlje in prodir v prazen svetovni prostor — zasmehovan in kot fau-tast zasramovan celo po zastopnikih znano-sti, ki so se trudili, da bi ovrgli praktično uporabljivost raketnega principa in ves problem na ta način osmešili.

Sedaj je bil storjen prvi praktični korak, ki se je sijajno posrečil. Fritz von Opel, energični in dalekovidni šef ogromnih Op-lovih tovarn, se je zavzel za Valierov pro-jekt in ugotovil po dolgotrajnih poskusih v laboratoriju prvi s smodnikom gnan raket-ni voz, predhodnika letečega raketnega vo-za, ki ga menijo sedaj skonstruirati. Po-skusna vožnja se je vršila minulo sredo. Pri-vikrat se je človek zaupal ogromnim silam raket — dogodek, ki je nedvomno zgodovin-skega pomena za razvoj moderne tehnike.

Potek vožnje.

Ob 16. uri stoji na dirkališču čudovito vo-zilo — nizek, lahek dirkalni voz brez mo-torja. Zadnji del obstoji iz jeklene onare z 12 okroglimi odprtinami, iz katerih molé 9 cm debele rakete. Nanje so pritrjene za-žigalne vrvice, stikajoče se v avtomatičnem vžigalniku, ki ga vžigajo sproži z nogo. Za sprednjimi kolesi so pritrjena na vozilo krilca, ki pa učinkujejo tu narobe kot pri letalih, ker tišče vozilo k tlom, da preveč ne odskakuje.

Inženjer Friedrich Sauder, konstruktor raketnega voza, še nekaj popravilja pri ra-ketah. Od zanesljivosti njegovega dela je od-visno vzhovnikovo življenje. Sauder izjavi z osupljivo sigurnostjo: »Porok sem za svoje rakete.«

Max Valier, neustrahljivi spiritus rector, nervozno gestikulira. Fritz von Opel, pod-jetnik, skuša s šaljivimi opazkami prikriti svojo nervoznost. K. C. Volkhardt, izkušeni dirkač, kadi cigareto za cigareto.

Nastane še kratek preprič: čeprav gre za življenje in smrt, hoče vsakdo izmed navzo-čih, da bi se kot prvi vsedel za volan. V tem prepričju zmaga Volkhardt, ki naglo zase-de voz. Predobro se zaveda: ako rakete za njegovim hrbtom predčasno eksplodirajo, se bo zadnjikrat vozil.

Se enkrat si slisnejo roke — potem se umaknejo vsi v zavarovana opazovališča. Filmski operaterji vrtijo. Volkhardt visoko dvigne roko: »Prosta pot za prvi raketni voz sveta!«

Sekunda grobne tišine. Valier zavpije: »Zdaj!« Volkhardt pritise z nogo na avtomatični vžigalnik.

Strahovito prasketanje in tuljenje nastane — za vozilom udari svetel plamen ob betonska tla — voz steče kakor pušica z loka, nekaj temnega se požene naprej — potem ni ničesar več videti. Ogromni oblaki dima zavijejo vse v temo.

Za trenutek prasketanje poneha. — Prvi dve raketi sta dogoreli — a že se vnameta drugi dve. Strahovito tuljenje že zopet pre-tresa za kratek hip ozračje.

Fritz von Opel mi zakliče: »Vsaka sekun-da vožnje me stane malo premoženje!«

Tam daleč na ovinku se zopet pokaže og-njeni voz. Oblaki dima so ostali daleč za njim — rakete so dogorele, voz se ustavlja.

Volkhardt je ostal nepoškodovan; toda sku-paj 40 sekund peklenske vožnje ne bo pač nikoli pozabil. »Sunk v hrbelc« pravi, ko

stopi z voza, »je bil strašen! Nič čudnega! Eksplozija raket je pognala voz s tako silo, da je v 8 sekundah dosegel hitrost 100 km.

Poskus je popolnoma uspel, rakete so se sijajno obnesle. Valier in Sauder si pre-srečna zreža v oči; Opel zbija šale in Volk-hart zahteva cigareto.

Sauder je prepričan, da lahko konstruira rakete poljubnih učinkov, če mu dajo na razpolago zadostna denarna sredstva. Firma Opel namerava v kratkem proizkusiti leteti raketni voz. Z raketami ni nič težkega do-seči več sto kilometrov na sekundo. Pri takšni hitrosti bi zadostovala prav majhna krila, da dvignejo voz od tal in ga poneso-jo več tisoč kilometrov daleč.

Nadaljnji razvoj raketnega voza do raket-nega letala, ki bo

v 2 urah preletel progo Berlin — New-York, je samo še denarno vprašanje. In od ra-ketnega letala, ki nas bo ponesel v vseir-je je nato le en korak!

Pride!
Medvedja svatba
veliki ruski film.
Elitni Kino Matica.

Občni zbor SDS v Zagorju

Občni zbor krajevne organizacije SDS v Zagorju ob Savi se bo vršil noči, v pone-deljek, ob 19. Udeležil se bo občnega zbora tudi narodni poslanec dr. Kramer, ki bo poročal o političnem položaju. Dolžnost vseh članov, da se občnega zbora udeleže vsi do zadnjega.

Napredno, politično in gospo-darsko društvo za Vodmat

poroča svojemu članstvu, da je preminul zvesti član in zaveden demokrat g. Josko Hrovat, bivši šofer ugledne tvrdke A. Šarabon. Njegov pogreb se bo vršil jutri, v torek popoldne iz državne bolnice. Po-zivamo drago članstvo, da počasti pokoj-nega na poslednji poti polnoštevilo. Glede ure pogreba se ravnamo po družinskem oznanilu. Pokojni je bil član raznih napre-dnih društev, kakor Sokola I. na Taboru, Slov. lovškega društva in drugih. Pričaku-jemo, da store i ta društva svojo dolžnost in se po možnosti udeležijo pogreba rajne-ga. Zdravo! Odbor.

Pride!
Medvedja svatba
veliki ruski film.
Elitni Kino Matica.

Bele in črne srajce
ali »dobri« odnošaji med Kvirinalom in Vatikanom.
(»Notenkracker«)

Ni še končnoveljavne odločitve v nogometnem prvenstvu

Primorje : Ilirija 2 : 1 (2 : 0)

Pred polno »hišo« se je včeraj na igrišču Primorja odigrala spomladanska prvenstvena tekma med starima rivalima Ilirijo in Primorjem. Vsak, ki zasleduje prvenstveno tekmovalje naših nogometnih moštvev, ki si je vzel časa, da si je izračunal šanse enega in drugega, je vedel, kako velikega pomena je bila včerajšnja tekma, ki bi bila lahko še odločilna letošnje prvenstvo. Vendar to vprašanje tudi včeraj še ni bilo rešeno, in sicer zaradi tega ne, ker Primorje ni znalo držati rezultata 2 : 0, ki ga je doseglo v prvi polovici. Gol, ki ga je v drugem polčasu zabila Ilirija, je pokopal marsikatero nad Primorjane. Šanse za doseglo letošnje prvenstvo so po včerajšnji tekmi za Ilirijo boljše kot za Primorje, čeprav je bila Ilirija premagana. Naš doseganje prvak je namreč odigral že vse svoje tekme in razlika z dvema točkama pred Primorjem, ki pa mora igrati še eno tekmo, in sicer s Slovanom. Ni nobenega dvoma, da bo izbrano moštvo Primorja premagalo Slovana ter v tem doseglo enako število točk kot Ilirija. Toda vprašanje je, ali se bo Primorje posrečilo dosegati proti zlatemu Slovanu tak rezultat, da bo njihova zadržanost boljše od Ilirijanske. Končnoveljavne odločitve o letošnjem prvenstvu bo torej padla šele 29. aprila, ko se kot zadnja para srečata Primorje in Slovan. Bo to torej zadnja tekma, ki bo brezdvomno privabila na igrišče veliko število publike, le s to razliko, da bodo morali »drukerji« Ilirije to pot bodriti ne svojih ljubljencev, temveč izravnice drugega kluba, od katerih je v veliki meri odvisna usoda dosedanjega prvaka.

Klub slabemu vremenu se je zbral na igrišču Primorja ob Dunajski cesti za ljubljanske razmere veliko število občinstva. Bilo je prisotnih nad 2000 oseb, ki so obkrožili igrišče ter nudili prav lep pogled. Ilirijanci »drukerji« na eni, primorjanci na drugi strani. Seveda niso manjkali razni instrumenti, kakor zvonci itd. Čuli so se celo zvoki trobente. Napetost je zrasla vedno večja in se je za hip polegla, ko sta se javili zagrebškemu sodniku g. Babiču moštvi v naslednjih postavah:

Primorje: Janžigaj — Svetlič, Pečnik — Zemlak, Slamič, Pleš — Jug I., Čebelin, Erman II., Uršič, Karis.

Ilirija: Miklavčič — Pleš, Verovšek — Volkar, Dekleva, Lado — Janec, Šiška, N. Zupančič, Oman, Doberlet.

Tekma sama je bila ne samo po nogometnih pravilih, temveč tudi po načinu igranja obeh moštvev skoraj točno razdeljena v dva dela. Primorje je v prvi polovici močno prevladovalo ter doseglo docela zaključeno dva gola. Izgledalo je, da bo morala Ilirija še z večjo zadržanostjo premagana zapustiti igrišče, ako bi primorjanci tudi v drugem polčasu nadaljevali s tako izroko kot v prvem. Nadmočje Primorja je bila očitna ne le pri moštvi kot celoti, temveč tudi pri posameznih igračih. Brezdvomno nadkriljujejo Primorjanci v tehničnem pogledu in v sistematični igriljane.

To jim je tudi prineslo uspeh prve polovice. Trden zid tvori obramba trojica Janžigaj, Svetlič, Pečnik, kateri se mora Primorje v veliki meri zahvaliti, da je zmagalo. Le da omenimo Pečnika in njegove razdiralne akcije. Krilska vrsta je brezdvomno najboljša, ki jo imamo v Sloveniji. Mali Pleš, dobič Slamič in pri včerajšnji tekmi najboljši mož na polju Zemlak. Neutrudljivi v ofenzivi in defenzivi. Pri napadnih vrsti se točno vidi, da igra z dobrim sistemom, čeprav se ti vse akcije ne posrečijo. Jug na desnem krilu je bil v prvem polčasu premočno zaposlen. Najbolj zgleda v napadu sta bila Čebelin in Karis.

Ilirija v prvi polovici ni predstavljala enakovrednega nasprotnika. V njeni igri ni bilo skupnosti, manjkala je celo potrebni elan. Popolnoma drugače pa je izgledala v drugi polovici, v kateri je najmanj zadnjih trideset minut popolnoma polnila Primorje v defenzivo. Mogoče je hotelo Primorje držati doseženi rezultat 2 : 0 ter se omejiti samo na defenzivo. Toda to je bilo brezdvomno napačno, ker so pač najboljša obramba energični in lepo izvedeni napadi. Sreča, ki igra pri nogometu gotovo veliko vlogo, je v drugi polovici brezdvomno bila pristranska, ker je Ilirija s svojo igro zaslužila izenačenje. V napadnih vrsti bi bilo treba pohvalno omeniti Omara in Šiško; zadnji je v mnogih dvo bojih ostal zmagovalec, Nely igra dokaj robustno. Janec je bil proti Kispesti boljše. Doberlet ne uspeva tako kot nekaj. Imel je pač proti sebi Zemljaka. Krilska vrsta ne dosega primorjanske. Branilca Pleš in Verovšek kot običajno dobra, istotako Miklavčič.

Kakor rečeno, je Primorje v prvi polovici prevladovalo, čeprav so neke čase menjavali napadi. V 19. min. doseže Jug vodstvo za Primorje. V 24. min. odide Zemljak z žogo naprej, sledi lepa kombinacija notranjega tria Primorja in Erman postavi stanje na 2 : 0, ki se do odmore ne izpremeni.

V 2. min. druge polovice proti Primorju diktirano enajstmetrovko obrani Janžigaj. Nekako deset minut menjačiji se napadi, toda vendar se vidi premoč Ilirije, ki postaja vedno večja in ki ne popusti več. Del igrišča pred Ilirijanskim golom je prazen. Vse igra na primorjanski polovici, celo Pleš in Verovšek. Miklavčič se dolgočasi, le sporadični napadi Primorja ga rešijo brezdelja. V 29. min. centrira Janec in Nely zabije edini gol za Ilirijo. V tej polovici zasluži Ilirija boljši rezultat, toda težko je boriti se z dejanskim uspehom skoraj proti 11 branilec.

Tekma je končala z ozirom na lepo znanje Primorjanev z zasluženim zmago Primorja, po poteku igre pa bi bil nedolžen rezultat bolj realen.

Vzorno je sodil g. Babič iz Zagreba. Brezdvomno je dolžnost LNP, da preskrbi za take tekme izvenljubljanskega sodnika.

Slovan : Jadran 7 : 0 (2 : 0)

Tudi ob priliki včerajšnje tekme je Jadran dokazal, da se stalno nahaja v slabi formi. Temu je krivo dejstvo, da se forsira jo v moštvo starejši igralci, ki so že preigrani, odnosno izven forme ter ostalim bolj škodujejo v igri nego koristijo.

Tekma je nudila v prvem polčasu kolikor toliko izenačeno sliko, v drugem delu pa je Jadran povsem odpadel. V tem delu je Slovan izbral situacijo in zvišal svoj score.

Pri Jadranu je vsaj nekoliko ugajal desni half, vsi ostali slabi, predvsem desno krilo in srednji napadalec.

Slovanu je bilo lahko predvesti boljše igranje sprito šibkega nasprotnika, vendar se mora moštvo odvaditi preostre igre, kar je sodnik g. Deržaj spregledal.

Ugajal je napadalni kvintet, katerega je dirigiral dokaj dobro Cirovič, ki pa prehitro

oddaja žogo. Obramba ni imela obilo posla ter je tega tudi dobro opravila.

Sodnik g. Deržaj je grešil v presojanju fουλlov.

Primorje rez. : Ilirija rez. 3 : 1 (1 : 0)

Obojestransko nervozna igra, pri kateri so pa Primorjanci znali bolje izrabiti vsaj nekaj od mnogih šans, ter so tehnično nadkriljevali Ilirijane.

Pri Iliriji je po dolgem času nastopil Jenko, ki je tudi zabil enajstmetrovko ter s tem dosegel častni gol za svoje barve.

Sodnik g. Ahšun šibek.

Mariborski nogomet

Modri team proti belemu teamu 6 : 2 (3 : 1). Včeraj se je v Mariboru vršila izbirna tekma med modrim in belim teamom, ki naj bi bila preizkušnja za postavbo mariborske reprezentance. Tekma se je končala v prilog modrih, ki so zmagali 6 : 2 (3 : 1). Tekma je bila zanimiva in fair ter jo je odločil boljši napad modrih. Igrana je bila v jako ostrem tempu. Že v 3. min. je Vodeb dosegel prvi gol za modre. V 12. min. je isti igralec postavil razmerje na 2 : 0. Igra je postala odprta in oboja teama sta si bila enakovredna. V 30. min. je Pavlin od Rapida znanjšal score na 2 : 1, a že pet minut kasneje je Pavlin od Maribora v lepem predoru zabil neubranljiv gol za modre. 3 : 1. Tako je ostalo do pavze. Po premoru sta obe levi zvezi, Konrad in Pavlin od Rapida, menjali svoji mesti. V 4. min. zabije Pavlin od Rapida četrti gol, v 8. min. pa zmanjša Unterreiter s sigurno streljanjem prostim strelom iz daljave 20 m razmerje na 4 : 2. Odšel je modri team, v znatni premoči. V 15. in 17. min. zabijeta Pavlin od Rapida in Pavlin od Maribora še dva gola, nakar začne tempo vedno popuščati. Končni rezultat 6 : 2 za modre. Sodil je g. Fischer.

Svoboda (rez.) : Rapid (rez.) 0 : 0. Prvenstvena tekma rezerv. Svoboda je predvedla boljšo igro, ni pa znala izrabiti številnih šans pred golom. S tem je prvenstveno tekmovalje rezerv končano in kaže prvenstveno razmerje sledečo sliko: 1. I. S. S. K. Maribor (5 točk), 2. S. K. Železničarji (4), 3. S. K. Rapid (2), 4. S. K. Svoboda (1).

Maribor (mladina) : Železničarji (mladina) 4 : 2 (4 : 1).

Tekme v Ptuju so bile odpovedane.

Petnaestletnica beogradske Jugoslavije. Beograd, 15. aprila. Beogradska Jugoslavija slavi danes in jutri na pravoslavno veliko noč 15 letnico svojega obstoja. Ob tej priliki se vrši nogometni turnir, katerega se udeležujejo poleg jubilarita še BSK, splitski Hajduk in dunajska Austria.

Danes je Jugoslavija porazila Austrijo s 6 : 3 (1 : 1), BSK pa Hajduka s 3 : 1 (1 : 0). — Jutri se vršita tekmi Austria : BSK in Hajduk : Jugoslavija.

Prvenstvo v Zagrebu.

Zagreb, 15. aprila. Z današnjimi tekami so vsi klubi razven Železničarjev in Croatia odigrali svoje prvenstvene tekme letošnje sezone. Tekma Železničarji : Croatia se vrši prihodnje nedelje in se s tem zaključijo prvenstveno tekmovalje. Letošnji prvak je torej postal Gradjanke.

Današnji rezultati so bili naslednji: Građanski : Concordia 2 : 1 (1 : 1). Zaslužena zmag, toda slaba igra na obeh straneh. Sodil je g. Vodišek objektivno. Hašk : Croatia 4 : 0 (2 : 0), Železničarji : Derby 2 : 0 (0 : 0), Sparta : Makabi 3 : 0 (2 : 0), Uskok : Sokol 3 : 1 (1 : 1), Slavija : Zagreb 4 : 0 (2 : 0), Grafičar : Poštanski 4 : 0 (2 : 0), Atena : Zmaj 4 : 3 (0 : 2), Peharski : Olimpija 2 : 0 (2 : 0).

Nogometne tekme v inozemstvu

Praga: Slavija : FC Kladno 3 : 2 (2 : 2), Vrsovice : ČAFK 2 : 1 (1 : 1).

Brno: Deutscher Sportverein : DFC Iglava 10 : 2.

Dunaj: Nedeljske prvenstvene tekme so bile prav zanimive in so precej izpremenile prvenstveno tabelo. Vrh tabele se je v toliko izpremenil, da si je Rapid v svojo zmago nad Wackrom zelo utrdil svoje drugo mesto in da je Vienna vrsta Wackra s tretjega mesta. Na koncu tabele sta sedaj WAC in Simmering.

Izidi so bili: Prvenstvene: Rapid : Wacker 3 : 2 (2 : 1), Hakoah : Sportklub 0 : 0, Vienna : WAC 2 : 1 (1 : 1), Hertha : FAC 3 : 3 (2 : 1), prijateljske: Cricketer : Jahn (Regensburg) 4 : 1 (2 : 1), Slovan : Simmering 3 : 1 (3 : 1).

Bern: Nemčija : Švica 3 : 2 (1 : 0).

Berlin: Hertha BFC : Tennis Borussia 4 : 0 (2 : 0).

Budimpešta: Ferenczaros : Kispesti 5 : 1, Hungaria : Bastva 3 : 0, Ujpest : Vasas 3 : 0, Sabaria : Boczkay 2 : 0, Nemzeti : Atilla 2 : 1.

Partiz: Belgija : Francija 3 : 2.

«Ah Pavel, Teoi hitro go v!»

«abla sem svojo torbico!

jo dobiš, preden pride

Strašna tragedija ruskega invalida v Ljubljani

V ranem jutru pravoslavne Velike noči je pod vlakom končal svoje bedno življenje stoodstotni invalid Peter Trubačev.

Ljubljana, 15. aprila.

Davi okrog 3.15 je vlakovodja tovrnega vlaka št. 699 ob prelazu Dunajske ceste ustavil vlak in opozoril na križišču Bleiweisove ceste patrolujočega stražnika I. Čeha, da leži v bližini čuvainice poleg glavnega drevoreda v Tivoliju truplo neznanega moškega, ki ga je brčkone povozil vlak. Stražnik se je takoj podal na označeno mesto. Nedaleč od čuvainice se mu je nudil grozen prizor:

Med tračnicami je ležala odrezana človeška glava.

Stražnik je prišel v intranem mraku iskati truplo, ki je pa ni mogel takoj najti. Šel je po tračnicah več metrov gori in dol, vendar ni zazabil česar je iskal. V temu je napravil nato obhod v krogu in naposled zagledal kakih pet metrov stran proge na desni strani nekaj temnega. Končno! To je bilo

Truplo neznanega moškega.

Stražnik se je nad truplo sklonil ter opazil, da neznane krčevito tiče v sklenjenih rokah velikonočni piruh. Niezovo truplo je bilo še toplo, znak, da se je nesreča pripetila šele pred kratkim. O grozni naidbi je stražnik takoj poročal policiškemu ravnatelstvu, ki je o dogodku obvestilo dežurnega uradnika g. Jurca in policiškega zdravnika dr. Avramoviča.

Med tem so se na kraju nesreče že jeli zbirati zgodnji pasantni, ki so se zgroževali ob pogledu na truplo brez glave in na odrezano glavo.

Komisija je prispela na kraj grozne najdbe okrog 5. jutraj. Stražniki so preiskali žepe ponesrečenca in v njih našli

več poslovnih pisem

Rudar nosi mrtvaško srajco

Pretrsljiva rudarska drama na plačilno soboto v Trbovljah. — Pol ure pred koncem šihla je ogromna množina gramoza zasula dva rudarja.

V soboto zvečer ob 20.45 se je pripetila v Trbovljah strašna rudarska drama. V rudokopu Tereziji, kjer sta bila na delu rudarja Uršič in Bukovec, se je usula s stropa velika množina gramoza — za 20 voz zalivnega materiala — ki je oba rudarja pokopala. Bukovcu je k sreči ostala ena roka prosta in je z njo gramoz v toliko odstranil od ust, da je lahko klical na pomoč. Z velikim naporom se je posrečilo Bukovca rešiti, dočim so reševalci prišli do Uršiča šele o polnoči. Ko so ga izgrebli izpod gramoza, ni kazal nobenega znaka življenja več. Bukovec je dobil samo prav lahke poškodbe, dočim je Josip Uršič postal žrtev poklica. Bil je star 47 let in je veljal za »rajsarja«; kot akordni delavec je namreč zmagoval najtežja dela.

O tej pretresljivi drami poštenega in pridnega rudarja nam pošiljajo iz Trbovli naslednje podrobno poročilo:

Plačilna sobota. Pred 6. uro jutraj se oživi trboveljska dolina. Delavci dobijo svojo trdo zasluženo plačo, marsikateri obraz se razjasni, mnogoteri otrok se zopet enkrat najde do stitega. Mnogo sklepov, da rudarji ne poudelje več v gostilno, pače v vodo in zopet je videti zvečer mračne senice, ki tavajo v oblasti alkohola in iščejo trdih tal.

Globoko pod zemljo pri borni lučki pa poje kramp, se lomi premoz in se nakladajo vozički. Dolgih je teh osem ur in s podvojeno silo popirne rudar, ko se mu bliža konec šihla. Več znoja in več žuljev na roki pomeni večji zaslužek in večjo udobnost v družini. Ob tej misli je delo lažje in nevarnost dozdnevno manjša.

Partija, kler je kopal Uršič, je znano najboljša na Terezijemskem obratu v Trbovljah. Tisoče in tisoče vozičkov premoza je poslal iz globokih, temnih jamskih rovov na solnčni dan, in marsikdo, ki bereš to poročilo o rudarski tragediji, sedi v toplo zakurjeni sobi ali pri kosilu, ki je bilo skuhano s premožom Uršičevih žuljev. Veselih korakov in jasnega, četudi sajastega čela, se je navadno vračal Uršič s svojim tovaršem Bukovcem z dela, v zavesti, da je slo delo dobro od rok in da je zasluženih v osmih urah 100 do 140 Din. Zadnji Uršičev povratek pa je bil tragičen. Celo je bilo pač zopet sajasto, pa tudi polno smrtnih senc...

Kakor sleherni dan je prišel Uršič tudi usodno soboto na delo in s tovaršem Bukovcem sta se lotila odkopavanja premoza, ne sluteč, da je nit njunega življenja skrajno napeta. Kako bi slutila bližnjo nevarnost, ko pa bosva že čez pol ure zapustila delovni kraj! Toda: rudar nosi vedno mrtvaško srajco na sebi in v jami ima vedno s seboj vedno luč...

Usoda je hotela, da se je vsul gramoz s stropa in zasul oba tovariša pičle pol ure pred koncem šihla. Bukovcu je bila sreča mila in je ušel smrti. Med tem, ko so tovariši njega odkopali, je prinesla zaščitnica rudarjev sv. Barbara njegovemu tovaršu večni mir...

Nad Trbovljami se je razgrinjala noč in ura je šla že preko polnoči, ko so odkopali mrtvo truplo Jožeta Uršiča. Pred ustjem Terezinske rova pa je velika množica delavcev čakala povratka svojega sodruka — ženi in sinu so bile minute daljše kakor leta, minute zadnega upanja, da rešijo moža, očeta, še živga.

Ob pol 1. je pripeljal Bukovec svojega tovariša na jamskem vozičku iz rova. Ne pregledna množica rudarjev se je zgrnila okrog vozička in obšla dragega mrtvega sodruka. Nastala je tišina, ki jo je motilo le prijetno šhtenje.

V dolini pa je bila še vedno plačilna sobota. Videl si temne senice, ki so se optekale, od različnih koncev je bilo čuti potje in vriskanje, v gostilniških vrati pa se

naslovljenih na prof. Kinskega v Ljubljani, na polkovnika Selamina, na Rusko menzo v Ljubljani, na proto Dimitrija Jankoviča ter na brata Aleksija Trubačeva, ki je zaposlen na Tržanovi žagi na Jesenicah. Poleg pisem je imel nesrečnik v žepu nekaj dopisnic, naslovljenih na razne prijatelje v Zemunu in drugod na Hrvatskem.

Beda ruskega invalida

Komisija je ne ugotovitvi, da gre za samomor, odredila, da se truplo prenese v mrtvašnico k Sv. Kristofu. Nesrečni samomorilec je 29letni ruski emigrant Peter Trubačev, ki je našel zadnji čas kot 100% invalid zavetišče v Invalidskem domu v Celju. Invalidnost si je Trubačev nakopal v bojih z boljševiki, kjer je zadobil ob nekem spopadu močno kontuzijo v glavi. V Rusiji je Trubačev študiral vomo akademijo. Po končanih borbah z boljševiki mu je uspelo pobegniti v Jugoslavijo.

Zadnja priprava na smrt

Trubačev se je pripeljal v Ljubljano predvčerajšnjim ter je bil ves čas pravoslavnih predpraznikov v družbi svojih ruskih tovarišev. Ti vsi so dobro vedeli, da trpi Trubačev na živčni bolezn, vendar pa ni nihče slutil, kaj se godi v njegovi duši. On sam je bil videti sicer izredno melanholičen, vendar ni omenjal, da trpi.

Trubačev je odšel, kakor piše proti Dimitriju Jankoviču, v smrt, spravljen z Bogom, ter omenja, da je preiel v pravoslavni kapelici v Ljubljani ravno prejšnji dan, na veliko soboto zadnjio pomotnico. Obupal je v svojem bednem stanju in se na največji praznik, na pravoslavni Uskrs, rano jutraj podal v smrt, daleč stran od svoje velike domovine. Tragedija ruskega invalida je v Ljubljani vzbudila solono sočutje.

Samomor uglednega posestnika

V Podneji nad Trbovljami je izvršil samomor posestnik Jože Bregar, v Posavju zelo znana osebnost, ker je redno dovažal les rudniku v Trbovljah. Bregar je bil videti zadnje čase nenavadno pobit, posebno se od časa, ko je padel doma, po stopnicah in se znatno poškodoval. Te dni je odšel okoli 15. ure v svojo kamro in se zaprl. Ker ga deli časa ni bilo na spregled, so domači vdrli vrata in ga našli obešenega na neki kljuki. Hitro so odrezali vrv in ga poskušali obuditi k življenju, vendar je bil vsak trud zastonj. Pokojnik je bil samec ter je živel na svojem domu skupaj z brati in sestrami. Imel je večjo kmetijo. V prostovoljno smrt je odšel najbrž v trenutku duševne zmedenosti.

Samomor uglednega posestnika

V Podneji nad Trbovljami je izvršil samomor posestnik Jože Bregar, v Posavju zelo znana osebnost, ker je redno dovažal les rudniku v Trbovljah. Bregar je bil videti zadnje čase nenavadno pobit, posebno se od časa, ko je padel doma, po stopnicah in se znatno poškodoval. Te dni je odšel okoli 15. ure v svojo kamro in se zaprl. Ker ga deli časa ni bilo na spregled, so domači vdrli vrata in ga našli obešenega na neki kljuki. Hitro so odrezali vrv in ga poskušali obuditi k življenju, vendar je bil vsak trud zastonj. Pokojnik je bil samec ter je živel na svojem domu skupaj z brati in sestrami. Imel je večjo kmetijo. V prostovoljno smrt je odšel najbrž v trenutku duševne zmedenosti.

Samomor uglednega posestnika

V Podneji nad Trbovljami je izvršil samomor posestnik Jože Bregar, v Posavju zelo znana osebnost, ker je redno dovažal les rudniku v Trbovljah. Bregar je bil videti zadnje čase nenavadno pobit, posebno se od časa, ko je padel doma, po stopnicah in se znatno poškodoval. Te dni je odšel okoli 15. ure v svojo kamro in se zaprl. Ker ga deli časa ni bilo na spregled, so domači vdrli vrata in ga našli obešenega na neki kljuki. Hitro so odrezali vrv in ga poskušali obuditi k življenju, vendar je bil vsak trud zastonj. Pokojnik je bil samec ter je živel na svojem domu skupaj z brati in sestrami. Imel je večjo kmetijo. V prostovoljno smrt je odšel najbrž v trenutku duševne zmedenosti.

Samomor uglednega posestnika

V Podneji nad Trbovljami je izvršil samomor posestnik Jože Bregar, v Posavju zelo znana osebnost, ker je redno dovažal les rudniku v Trbovljah. Bregar je bil videti zadnje čase nenavadno pobit, posebno se od časa, ko je padel doma, po stopnicah in se znatno poškodoval. Te dni je odšel okoli 15. ure v svojo kamro in se zaprl. Ker ga deli časa ni bilo na spregled, so domači vdrli vrata in ga našli obešenega na neki kljuki. Hitro so odrezali vrv in ga poskušali obuditi k življenju, vendar je bil vsak trud zastonj. Pokojnik je bil samec ter je živel na svojem domu skupaj z brati in sestrami. Imel je večjo kmetijo. V prostovoljno smrt je odšel najbrž v trenutku duševne zmedenosti.

Samomor uglednega posestnika

V Podneji nad Trbovljami je izvršil samomor posestnik Jože Bregar, v Posavju zelo znana osebnost, ker je redno dovažal les rudniku v Trbovljah. Bregar je bil videti zadnje čase nenavadno pobit, posebno se od časa, ko je padel doma, po stopnicah in se znatno poškodoval. Te dni je odšel okoli 15. ure v svojo kamro in se zaprl. Ker ga deli časa ni bilo na spregled, so domači vdrli vrata in ga našli obešenega na neki kljuki. Hitro so odrezali vrv in ga poskušali obuditi k življenju, vendar je bil vsak trud zastonj. Pokojnik je bil samec ter je živel na svojem domu skupaj z brati in sestrami. Imel je večjo kmetijo. V prostovoljno smrt je odšel najbrž v trenutku duševne zmedenosti.

Samomor uglednega posestnika

V Podneji nad Trbovljami je izvršil samomor posestnik Jože Bregar, v Posavju zelo znana osebnost, ker je redno dovažal les rudniku v Trbovljah. Bregar je bil videti zadnje čase nenavadno pobit, posebno se od časa, ko je padel doma, po stopnicah in se znatno poškodoval. Te dni je odšel okoli 15. ure v svojo kamro in se zaprl. Ker ga deli časa ni bilo na spregled, so domači vdrli vrata in ga našli obešenega na neki kljuki. Hitro so odrezali vrv in ga poskušali obuditi k življenju, vendar je bil vsak trud zastonj. Pokojnik je bil samec ter je živel na svojem domu skupaj z brati in sestrami. Imel je večjo kmetijo. V prostovoljno smrt je odšel najbrž v trenutku duševne zmedenosti.

Samomor uglednega posestnika

V Podneji nad Trbovljami je izvršil samomor posestnik Jože Bregar, v Posavju zelo znana osebnost, ker je redno dovažal les rudniku v Trbovljah. Bregar je bil videti zadnje čase nenavadno pobit, posebno se od časa, ko je padel doma, po stopnicah in se znatno poškodoval. Te dni je odšel okoli 15. ure v svojo kamro in se zaprl. Ker ga deli časa ni bilo na spregled, so domači vdrli vrata in ga našli obešenega na neki kljuki. Hitro so odrezali vrv in ga poskušali obuditi k življenju, vendar je bil vsak trud zastonj. Pokojnik je bil samec ter je živel na svojem domu skupaj z brati in sestrami. Imel je večjo kmetijo. V prostovoljno smrt je odšel najbrž v trenutku duševne zmedenosti.

Samomor uglednega posestnika

V Podneji nad Trbovljami je izvršil samomor posestnik Jože Bregar, v Posavju zelo znana osebnost, ker je redno dovažal les rudniku v Trbovljah. Bregar je bil videti zadnje čase nenavadno pobit, posebno se od časa, ko je padel doma, po stopnicah in se znatno poškodoval. Te dni je odšel okoli 15. ure v svojo kamro in se zaprl. Ker ga deli časa ni bilo na spregled, so domači vdrli vrata in ga našli obešenega na neki kljuki. Hitro so odrezali vrv in ga poskušali obuditi k življenju, vendar je bil vsak trud zastonj. Pokojnik je bil samec ter je živel na svojem domu skupaj z brati in sestrami. Imel je večjo kmetijo. V prostovoljno smrt je odšel najbrž v trenutku duševne zmedenosti.

Samomor uglednega posestnika

V Podneji nad Trbovljami je izvršil samomor posestnik Jože Bregar, v Posavju zelo znana osebnost, ker je redno dovažal les rudniku v Trbovljah. Bregar je bil videti zadnje čase nenavadno pobit, posebno se od časa, ko je padel doma, po stopnicah in se znatno poškodoval. Te dni je odšel okoli 15. ure v svojo kamro in se zaprl. Ker ga deli časa ni bilo na spregled, so domači vdrli vrata in ga našli obešenega na neki kljuki. Hitro so odrezali vrv in ga poskušali obuditi k življenju, vendar je bil vsak trud zastonj. Pokojnik je bil samec ter je živel na svojem domu skupaj z brati in sestrami. Imel je večjo kmetijo. V prostovoljno smrt je odšel najbrž v trenutku duševne zmedenosti.

Samomor uglednega posestnika

V Podneji nad Trbovljami je izvršil samomor posestnik Jože Bregar, v Posavju zelo znana osebnost, ker je redno dovažal les rudniku v Trbovljah. Bregar je bil videti zadnje čase nenavadno pobit, posebno se od časa, ko je padel doma, po stopnicah in se znatno poškodoval.

Moč ljubezni in sovraštva

Usoda velike igralke

Leopold I. Belgijski in grofica Plater

Rada se je tako imenovala sama, dokler je bila še ponosna na grofovsko krono, ki pa je kmalu postala zanjo težko breme.

Karolina Bauer se je odpovedala črni v starosti, ko druge igralke se suvereno obvladujejo deske. Odpovedala se je gledališkemu življenju iz ljubezni do poljskega grofa Broel-Platerja, s katerim je odpotovala na njegov grad Broelberg.

Grof, ki se je zaljubil vanjo predvsem zato, ker je želel imeti za ženo gledališko umetnico svetovnega slovesa, jo je kmalu pričel zanemarjati. Njegov interes zanjo je izginil v trenutku, ko njegova ljubljena ni bila več oboževana igralka, temveč skrbna gospodinja, čije čednosti ni znal ceniti in spoštovati. Grof je čisto in dolgo potoval v inženirski, kjer je vršil propagando za obnovo samostojnosti Poljske. Karolina je samevala na gradu in njeno življenje je imelo le še pomen v lepih spominih.

Bila je hči badenskega ritmistrja, ki je padel v bitki pri Aspernu. Njena mati jo je skrbno vzgojila ter jo je hotela poslati na učiteljsko. Mlada Karolina pa ni imela nobenega veselja do učiteljske izobrazbe, pač pa je želela postati igralka. Materi in drugim rodbinskim članom to seveda ni bilo všeč. Zato so jo poslali v neki švicarski penzionat, kjer naj bi se izučila za guvernanto. Težko se je ločilo dekle od domačih, toda kmalu se je vživelo v nove razmere. Ko se je vrnila na materin dom, je silno delovala na njeno domišljijo povest o skrivnostnem grofu in njegovi lepi ženi, ki sta živela na bližnjem gradu popolnoma ločena od ostalega sveta. Zlasti jo je zanimala usoda grofice, ki ni smela nikdar zapustiti grad. Ko je poznje pisala spomine na svojo mladost, na svojo srečo in nesrečo, se je spomnila tudi te grofice, saj je bilo njeno življenje tako zelo podobno življenju te grofice!

Mlada Karolina je končno zlomila materin odpor in se popolnoma posvetila gled.

lišču. Njen talent je zmagal. Jedva šestnajstletna je že nastopila v Berlinu z velikim uspehom. Po par mesecih je bila angažirana v dvornem gledališču, kjer je nastopala skupno s tedaj največjo tragedijno Sofijo Schröder. Berlinski nastopi so bili za mlado umetnico najsilnejša doba njenega življenja. Pridobila si je tudi naklonjenost kralja Friderika Viljema, ki je spoštoval v njej predvsem njeno umetnost.

Ko je potekel čas njenega berlinskega angajementa, se je pridružila družbi, ki je šla gostovat v Rusijo. Potovala je v Petrograd v spremstvu svoje matere. Kakor v Berlinu, tako je tudi v Petrogradu žela velike uspehe. Uživala je posebno gostoljubje carja in njegove žene, ki je bila velika prilateljica umetnosti.

Po kratkem gostovanju na Dunaju se je vrnila v domovino in sicer v Draždane, odkoder so jo poklicali zopet na berlinsko dvorno gledališče, kjer je nastopala samo v velikih vlogah. Kralji, ki je bil vnet prijatelj gledališča, je zelo cenil njen talent in spoštoval njeno moralna načela. Ko je nekoč kralj zvedel, da si je zloglasni princ Avgust dovolil neumestno šalo z umetnico, ga je strogo ukoril.

To je na kratko zunanje življenje mlade umetnice, ki je bilo posvečeno izključno umetnosti. Do tedaj je njena duša hrepenela le po visokih ciljih umetnosti, toda temu hrepenenju se je pridružilo drugo močnejše, ki je iztisnilo iz njenega srca umetnost. Lepa, ponosna umetnica je postala sužnja svoje strasti...

(Nadaljevanje v prihodnjem »Ponedeljku«.)

Hišni posestniki

če hočete imeti lepe vrtove in dvorišča, posipajte jih z belim dolomitnim peskom, ki vam ga dostavi na dom

K. VODNIK, Podutik, Ljubljana VII. — Naročila sprejema tudi »Jeklo«, Ljubljana, Stari trg.

Da bi se ženil...?!

Hm! Pravijo, da se menda tudi pri nas kmalu uvede tako imenovani samski davok, kakor je Mussolini v Italiji osrečil z njim vse one zagrizene in nezaagrizene samsce, ki od 24. do 60. leta svoje starosti niso čisto ali pa ne morejo v iarem sv. Lukeža.

Hm! Zelo resno vprašanje!

Da bi se ženil?!

Kakor se stvar obrne, zelo resno vprašanje!

Seveda! Sai koncem konca bi se in če ne že zaradi drugega, pa zato, da bi se izognil onemu bodočemu davku. Toda kako? Kako pa?!

Je namreč stvar taka, da je takemu ubogemu navadnemu zemljanu, kakor sem jaz,

ženitev kratkoma nemožna. S kom naj se pa ženim?

Dandanes so pač dekleta in vobče ženske take, da jim je takle vsakdanje, kakor sem jaz, vse — premalo. Kdor ni doktor ali inženier, pri njih ne velja nič. V skrajnem slučaju bi se morda dale zadovoljiti s kakim učiteljem ali uradnikom, toda prav res edino le v skrajnem, najsilnejšem slučaju. Obrtnik, rokodelce, delavec, ne tega pa ne, kajti mamica in hčerka sta prepričani, da smo rojene za kaj boljšega.

Kdor ne verjame, da je res tako, naj le pogleda v oni predal v oglasih naših listov, kjer se objavlja ženitne ponudbe. Le berite tiste oglase in povejte mi, koliko delavcev ste našli med tistimi, ki iščejo ženo po tem, »dandanes ne več nenavadnem potu«. Tupatam bo še kak obrtnik ali trgovec,

ki skuša dobiti družico, ki bi mu s svojim imetjem pomagala »razširiti podjetje«, vse ostalo pa sega daleč, daleč višje. In ženske, ki iščejo soproga? Ali ste čitali kdaj, da išče katera delavca, rokodelca, obrtnika? Celo trgovca le malokdaj, pač pa — izobrazena in seveda v »dobrem življenjskem položaju«.

Vidite, pa sem se takole povpraševal, kako vendar to, kaj je vzrok temu nenavadnemu pojavu. In sem prišel do prepričanja, da tiči vzrok pred vsem v ženski domišljavosti, ošabnosti, izdavnosti, ki celo dekleta delavskih slojev odvrča od moštve z delavcem, pa naj bo le ta še tako pošten v svojem značaju in še tako strokovnjaški izvežban v svojem poslu. Taka hčerka delavskih staršev se smatra za vse nekaj višjega, ker morda kot tujkarica presedava od utra do večera v kak odvetniški ali podobni pisarni in boznej, da bi se ji približal človek z žuljavimi rokami. Kaka razžalitev! In ravno tako ali pa še huje se čuti to »stremljenje navzgor« pri dekletih, ki prihajajo s kmetov. Mnogo bolj, ko pri moških. Moi Bog, koliko je vendar vreden takle lep naslov: gospa dr. Kolesarjeva!

V drugi vrsti pa je stara tradicija našega družabnega reda, da se človek ceni v prvi vrsti po tistem, kar ima, in šele v drugi vrsti po tistem, kar je in kar predstavlja. Ženski, ki gleda na to, da si zagotovi ugoden gospodarski položaj in preskrbo za starost, ni zameriti to in še tem manj, ko imajo ženske večinoma več smisla za gospodarstvo ko pa moški. Kolikokrat se zato čuje takale med prijateljicami: »No, ta pa ta! Ali je ni naravnost škoda? Izgubila se je z navadnim čevljarjem!«

Nočem trditi, da vse naše moža želijo ženstvo misli tako in nočem ga obsoditi kar tako vsevprek. Ali kot delavec naj zapre našemu ženstvu v album besede, ki jih je izrekel o delavcu znameniti mož, ameriški »kralj iekla«, Charles M. Schwab, ki se je v šestih letih povzpel od navadnega delavca do generalnega ravnatelja. Dejal je: »Naučiti se moramo, da bomo človeka spoštovali za tisto, kar stori. Spoštujem mladega delavca, ki zna spretno izpiliti zaklopnico na stroju, kakor zdravnik, ki zna po vseh pravih vede odpraviti najkompliciranejšo bolezen. Človek, ki doma še dela s svojimi rokami, na pridno in razumno opravlja svoje delo, je mož, ki bo jutri delal s svojo glavo. Kajti dobro izvršeno ročno delo dovaia brezdvomno človeka do umstvenega dela.«

Ta izrek enega največjih ameriških industrijskih velikašev naj bi si zapomnile tiste ženske, ki mislijo, da bi bila sramota zanje, če bi se možje z delavcem, s človekom iz delavskih slojev in zapomnili naj bi si ga tudi vsi tisti, ki jim je poverjena vzgoja naše ženske mladine.

Delavec.

Ako še ne veš

Sovjetska čast Gorkemu

Sovjetska vlada je o priliki 60letnice Maksima Gorkoga »prekrstila« mesto Voropanovo v stalingrajski provinciji na ime Gorkiov. V tem mestu je namreč Gorkij leta 1890. živel kot delavec.

Šume

Evropski svet je kaj neenako preskrbljen z gozdovi. Najbolj obrasla je Rusija, ki šteje 153,3 ha šum, v veliki razdalji prihaja za njo mala Švedska z 21,14 ha in Nemčija z 12,4. Nato se uvrste Francija, Poljska, Rumunska, čisto na koncu pa stoji Grška z 0,6 ha.

Starost drevoja

Lipa nosi rekord, saj pogosto doseže tisoč let. Smreka vztraja 700 do 1200 let. Mesecen dospe do 800, hrast se giblje med 400 in 600, akacija pa ne preseže 400. Brest pogine med svojim 300. in 400. letom. Bršljan se neredkokdaj vzdrži 200 let.

Moj prijatelj psiholog

André Flisseau.

Moj prijatelj Filip je psiholog. To se pravi, on to zadržuje, in jaz sem dovolj vpluden, da človeku, ki ga sicer cenim, ne ugovarjam, če gre za malenkosti (kajpak nisem psiholog). Nekaj dni sem pa verujem v Filipovo psihologijo. Doživljam namreč s svojo ženo zgodbo, iz katere se lahko uče vsi zakonski možje. In zato vam jo hočem povedati.

Vsakomur je pač znano, da je gastronomija ljudem ne samo v veselje, nego jim čisto tudi služi za pretvezo. Vsaj onim, ki se ne zadovoljujejo z vsakdanjo jedačo ter neprenehoma stikajo za novimi, po možnosti skritimi gostilnami, ki servirajo kako posebno specialiteto. Časih naletiš na tako krčmo kje daleč v predmestju, časih pa tudi sredi vlemesta. Tako je n. pr. tik Pariza takšna pivnica, ki kaže še vedno tisto lice kakor v blaženih dobi poštnih voz in človek, ki se tja pripelje z avtomobilom se zdi kakor Porthos iz »Treh mušketirjev«, ki je že na pragu kričal: »Ohé, gospod oštir, jarca na razeni! In da bo tolst!« Toda časi so se vendarle izpremenili in danes naro-

čiš namesto jarca kotelet — le cena je ostala ista.

V taki krčmi se torej odigrava zgodba mojega prijatelja Filipa. Tukaj je doprinesel dokaz, da je zares psiholog in da ve, kako je ravnati z ženami, da je srečen z njimi. Filip ima dražestno ženo. Mlada je in lepa in napram Filipu je bila vedno prijazna in vedre volje, lepo mu je uredila dom in mu je celo obhvala copate — toda kdor pije dan za dnevom nektar, se celo te božanske pijače preobije, kaj hočete! Če imaš grdo ženo, si sem pa tja lahko dovoljš kak korak v stran, ali napram toli srčkani soprog si docela brez moči. In tako ni nič čudnega, da je kdo od same sreče nesrečen ali si vsaj omišlja, da je.

Moj prijatelj Filip se torej ni čutil srečnega. Lepa topla udobnost in nekaljenost njegovega doma sta ga jeli težiti. »Ven iz filistrstva,« si je zato dejal nekega dne. »Zakaj ne bi kak večer prebil drugod? Saj svoje Lucy ne maram varati, nikakor ne, ali te nezdrave atmosfere sreče mi je skoro že preveč!...« In tako ji je nekega dne povedal, da so prišli v Pariz nekateri njegovi šolski tovariši iz mesta na dežel, kjer je bil študiral, in da so ga

povabili na večerjo. »Ah, ti nisi pozabil na svoje sošolce? To je lepo in priča, da si dobrega srca ni da se nisi prevzel.«

Poljubila ga je in mu želela mnogo zabave. Bila je pač angel.

Filip se tisto noč ni vrnil baš pozno. Lucy se je delala, kakor da bi spala, toda izpod priprtih oči je pogledovala proti svojemu Filipu, ki je bil zelo zadovoljen in je veselo požvižgaval pred se, ko je legal v posteljo. Kmalu je zadremal, ali njegov spanec ni bil tako pokojen kakor sicer; nemirno se je premetaval sem in tja; stokal je, kakor da bi ga nekaj težilo, in v spanju je govoril nezvezne besede. »Vara me!« je šinilo Lucy v glavo. »Vest ga peče, da ne more spat!...« V njej se je vzbudila ljubosumnost. Demon jo je premagal.

In Lucy je storila tako, kakor store vse žene, če jih premaga demon. Napram Filipu se je vedla ravno tako ljubiznivo ko poprej, ali za njegovim hrbtom se je domenila z nekim bivšim stražnikom, ki je bil sedaj »detektiv za čuvanje domačih ognjišč v Parizu«, da bo nadziral njenega moža.

Ko je Filip nekega večera zopet pripovedoval, da ima sestanek s svojimi prijatelji, je Lucy telefonirala detekti-

vu, naj pred hišo počaka njenega moža in naj mu skrivaj sledi. Res mu je sledil in je videl, da je stopil v neko zakonito krčmo v predmestju, nakar je takoj poklical Lucy. Ona je pridrla z avtomobilom in je celo uro čakala v mrazu pred gostilno, da prestreže »ženščino«, ki ji hoče ugrabiti njenega Filipa. Ker ni hotelo biti nikogar, ni mogla vzdržati in je planila v pivnico, da zaloti parček. In koga je našla? Svojega Filipa — samega samcatega! Kozareček vina je imel pred seboj, blaženo se je smehljaj in v tili zadovoljnosti je užival dobrodojen, toli pogrešan pokoj in samoto...

»Kaj počenjaš tukaj?« je vzkliknila Lucy in solze so ji zalile obraz. »Kje imaš svojo ljubico?«

In sedaj je Filip dokazal, da je nečuvn psiholog. Naredil se je, kakor da bi bil silno prepadel, a kot kavalir je odklonil sleherni pojasnilo in je svojo ženo samo prosil, naj mu odpusti. Zakaj, mi je dejal, prevaro žene še prebole, prej ali slej, to je odvisno od tega, kako močje z njimi ravnajo. Če jim pa poveš, da jih sploh nisi varal, temveč da se ti je zahotelo le nekoliko samote in svobode, ti tega svoj živ dan ne oproste.

Nu, ali je Filip psiholog ali ne?

Švejk v slovenskem prevodu

Slovenci smo občudovali Švejka najprej v filmu, potem na odru, a sedaj ga imamo tudi v knjigi. V vrlem vojak Švejk je na preprost, a tem bolj učinkovit način osmešnje vse, kar nas je morilo in mučilo pred prvatom in v svetovni vojni: militarizem, špiceljstvo, vojaško zdravništvo, štreberstvo, renegatstvo in nadutost mogočnih tepecev in denunciantov. Dokler bereš, se zabavaš, smehljaš in prihranjuješ: »Da, prav tako je bilo L. 1914 in ves čas med vojno.«

PUSTOLOVSČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA v svetovni vojni je izdala v jako lični opremi (broširana knjiga velja Din 46, vezana Din 56)

Knjigarna Tiskovne zadruga

v Ljubljani, Prešernova ul. 54.

Lep naj bo Vaš dom.

Slikarje in pleskanje naj Vam vedno preskrbi Ivan Košak. Bleiweisova cesta št. 15. Slikarstvo in pleskarstvo Najmodernejši vzorci!

renewe

najmodernejši napraviti električno inštalacijo, ako se obrnete na

Roncesijonirano elektro-ehnično podjetje

Ivan Mihečič

Ljubljana — Lepi pot št. 12 (Telefon števil. 2704)

ki izvršuje tudi vsa v njegovo stroko spadajoča dela: hisne telefone, napeljeve za električno svetlobo, strelovalce, ...

Ustanovljena 1720.

Ustanovljena 1720

Royal Exchange Assurance Angleška zavarovalna družba

filijala za Slovenijo

v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 3

Garancijska glavnica nad Din 5.000.000.000.—

sprejema razen vseh drugih zavarovanj tudi zavarovanja proti POTRESU in VOJSKI

Sprejema agilne zastopnike za vse kraje Slovenije.

Reprezentant za Slovenijo: ALEKSANDER KNEZ.

B. S. A.

MOTOCIKLI

najnovejših modelov 1928,

svetovno znane tvrdke

Schmel Armis Ltd. Birmingham

so najboljši!

Zahtevajte cenike in ponudbe! Rezervni deli vedno v zalogi.

Promptno iz skladišča Vam nudi zastopstvo za mariborsko oblast: Automobiles-Motocikles, Maribor, Trg Svobode 6

Za ljubljansko oblast:

Pavel Stele, Ljubljana, Poljanska cesta 3. Tel. 2942

ZADRUŽNA HRANILNICA

reg. pos. in gosp. zadruga z o. z. v LJUBLJANI, Sv. Petra cesta 19

Podeljuje vsakovrtna kredite, eskomtira menice, inkasira fakture ter izvršuje razen deviznih in valutnih vse v bančno stroko spadajoče posle

Sprejema hranilne vloge na knjižice ali v tekočem računu ter jih obrestuje po dogovoru najugodnejše

Kot pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije vodi poseben oddelek za njih prodajo, poleg tega prodaja tudi srečke Ratne štete na »broke« od zelo ugodnim nočjo